

Handläggare
Liselothé Engelgren
Telefon: 08-508 11 888

Remiss av Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen med Dnr KS
2019/1510

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Anna-Karin Sandén
Förvaltningschef

Liselothé Engelgren
Verksamhetschef upphandling
och inköp

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från servicenämnden angående remiss av Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023.

Förvaltningen tycker att kemikalieplanen belyser målområde Giftfritt Stockholm från miljöprogrammet för Stockholm 2016-2019. När det gäller sakkompetens i området, är kemikaliecentrum en viktig organisation som kan vägleda och stötta i stadens arbete på området.

Serviceförvaltningen är genom centralupphandlingsuppdraget en stor upphandlande enhet i staden. Det är viktigt att passande krav ställs för varje enskilt område och att produkter kan bytas ut under avtalstiden, då produkter utvecklas och alternativa produkter tas fram kontinuerligt. Särskilt viktigt när den upphandlade varan, materialet eller produkten kommer att användas i särskilt känsliga tillämpningar.

Det är viktigt att kemikaliecentrum är stöttande i arbetet med hela upphandlingsprocessen, allt från marknadsanalys till kravställning i upphandling, men även i arbetet med uppföljning av ingångna avtal. Detta då kemikaliefrågan är komplex och utveckling av kunskapsläget sker hela tiden. Det är en omöjlighet för en upphandlare eller avtalsförvaltare att vara påläst och utbildad inom kemikalieområdet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från servicenämnden angående remiss av Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023.

Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 27 januari 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för upphandling och inköp.

Ärendet

Kemikalier spelar en viktig roll i dagens samhälle.

Världsproduktionen av kemikalier övade mellan 1930-talet och 2010 från en miljö ton per år till 600 miljoner ton per år och fortsätter öka med cirka tre procent varje år så att den nu börjar närma sig en miljard ton per år.

Vi använder kemiska produkter i många sammanhang, till exempel i läkemedel, kosmetika, tvätt och rengöringsmedel, bekämpningsmedel och målarfärger. Kemiska ämnen ingår också i varor, såsom kläder, möbler, datorer och byggmaterial. Samtidigt som kemikalierna har bidragit till vårt välstånd har de också i flera fall vållat hälso- och miljömässiga problem. Det är viktigt att vi inte belastar vår omgivning med ämnen som skapats eller utvunnits av samhället i sådana nivåer som kan hota vår hälsa eller miljö.

Genom lagstiftning och substitution har utsläppen av många ämnen minskat. Samtidigt ökar kemikalieanvändningen i samhället, vilket leder till att nya, tidigare okända ämnen släpps ut.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen tycker att kemikalieplanen belyser målområde Giftfritt Stockholm från miljöprogrammet för Stockholm 2016-2019. När det gäller sakkompetens i området är kemikaliecentrum en viktig organisation som kan vägleda och stötta i stadens arbete på området. Det är viktigt med en tydlig grund som pekar ut och prioriterar vilka ämnen och grupper av ämnen som kemikaliearbetet ska fokusera på. Det är viktigt med kunskap om vilka ämnen som utgör risker.

För verksamhetsområde upphandling och inköp är det viktigt att kravställningen kan baseras utifrån egenskapskriterier, så att inte ett upphandlat avtal blir verkningslöst, då en specifik ämneslista blir gammal och avtalet då bygger på gamla uppgifter.

Det är viktigt att kemikaliecentrum är stöttande i arbetet med hela upphandlingsprocessen, allt från marknadsanalys till kravställning i upphandling, men även i arbetet med uppföljning av ingångna avtal. Detta då kemikaliefrågan är komplex och utveckling av kunskapsläget sker hela tiden. Det är en omöjlighet för en upphandlare eller avtalsförvaltare att vara påläst och utbildad inom kemikalieområdet.

Serviceförvaltningen har ett stort ansvar i att nå målet om att innehållet av miljö- och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor och tjänster ska minska. Detta belyses i kapitel 2. För upphandling, uppföljning och avtalsförvaltning finns ett utarbetat samarbete mellan serviceförvaltningen och kemikaliecentrum. Detta samarbete är nödvändigt för att passande krav ska kunna ställas för prioriterade upphandlingsområden.

Serviceförvaltningen är genom centralupphandlingsuppdraget en stor upphandlande enhet i staden. Det är viktigt att passande krav ställs för varje enskilt område och att produkter kan bytas ut under avtalstiden, då produkter utvecklas och alternativa produkter tas fram kontinuerligt. Särskilt viktigt när den upphandlade varan, materialet eller produkten kommer att användas i särskilt känsliga tillämpningar.

För att driva på utvecklingen utifrån stadens mål och behov är det viktigt att kemikaliecentrum fortsätter att delta i referensgrupper hos Upphandlingsmyndigheten för att utveckla deras framtagna kriterier.

Inom Serviceförvaltningen hanteras små mängder kemikalier och i det fall märkningspliktiga kemiska produkter används registreras dessa i Chemsoft. För förvaltningens interna arbete med kemikaliehantering bedöms förslaget till kemikalieplan fungera väl.

Som avslutning kan nämnas att den sammanställning som bilaga 1, alla åtgärder, och bilaga 2, alla åtgärder indelade efter ansvarig verksamhet, är en tydlig och översiktlig sammanställning över åtgärder och ansvar.

Bilaga

1. Remissen